

Міністерство освіти і науки України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Придніпровський інститут ПрАТ “ВНЗ “МАУП”, (м. Кременчук)
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)
Гданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Гданськ, Польща)
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Криворізький національний університет

I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

Матеріали конференції

23 березня 2023 р.

Кременчук
2023

Організаційний комітет конференції:

Михайло Гончаренко (голова), д-р екон. наук, доц., ректор МАУП (м. Київ)

Вадим Татарінов (заступник голови), канд. екон. наук, директор Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)

Сергій Хранатий, д-р фіз.-мат. наук, проф., перший проректор МАУП (м. Київ)

Ірина Капеліста, канд. наук з держ. упр., директор Центру організації наукової роботи та інновацій в освітньому процесі МАУП (м. Київ)

Izabela Balynska, Dr., Professor, Vice-Rector for Didactics, University of Internal Security (WSBW) of Łódź

Iryna Klimkova, Dr., Professor, Vice-Rector for Foreign Studies and International Cooperation, University of Internal Security (WSBW) of Łódź

Marzena Sobczak-Michałowska, Dr., Professor, Vice-Rector for International Relations, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz

Svitlana Kashuba, Dr, Professor, Director of the European Institute, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz

Цезар Марконетті, проф. статистики, Університет Буенос-Айреса (м. Буенос-Айрес, Аргентина)

Ольга Маслак, д-р екон. наук, проф., КрНУ ім. Михайла Остроградського (м. Кременчук)

Юлія Заволока, канд. екон. наук, доц., заступник директора із забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)

Аліна Єфременко, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)

Юлія Малашенко, канд. екон. наук, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)

Валентин Гноєвий, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)

Лариса Олексієнко, канд. пед. наук, завідувач кафедри соціальної роботи та мовної підготовки Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)

Євген Афанасьєв, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету (м. Кривий Ріг)

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

А43 Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів: матеріали І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 23 березня 2023 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2023. 443 с. : іл. Бібліогр. у кінці ст.

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

УДК 332.1(477)(082)

Н. Бєлова	
<i>Механізм управління розвитком підприємства в умовах кризи</i>	<i>52</i>
А. Ю. Бова, В. А. Левківський	
<i>Феномен корпоративної культури підприємства</i>	<i>55</i>
С. М. Боган	
<i>Діяльність органів місцевого самоврядування з надання соціальної допомоги населенню та військовополоненим на окупованій німецькими військами території Центральної та Південної України у 1941–1944 роках</i>	<i>57</i>
М. Ю. Бондаренко	
<i>Формування системи забезпечення економічної безпеки підприємства</i>	<i>60</i>
А. І. Бонь	
<i>Віртуальне волонтерство</i>	<i>62</i>
Ю. О. Боровик	
<i>Роль бухгалтерського інжинірингу в управлінні підприємством</i>	<i>63</i>
С. Ю. Бубела	
<i>Характеристика розвитку івент-технологій в туризмі в Україні</i>	<i>65</i>
О. В. Булгакова, К. А. Беліков	
<i>Запровадження найкращих практик публічного управління у вирішенні проблем відновлення промислового регіону</i>	<i>66</i>
І. А. Вакарова	
<i>Подолання агресивної поведінки підлітків: соціальний аспект</i>	<i>68</i>
А. Є. Вакуленко	
<i>Виробничий потенціал та його складові</i>	<i>70</i>
А. В. Вінницька	
<i>Мова як засіб людського спілкування та консолідації суспільства</i>	<i>72</i>
В. О. Волков	
<i>Модель збільшення об'єму продажів.....</i>	<i>73</i>
В. М. Волоковий	
<i>Стратегічний план розвитку організації як фактор підвищення ефективності її діяльності</i>	<i>75</i>
Н. В. Гавриленко	
<i>Загальні тенденції розвитку вітчизняного бізнесу в умовах війни</i>	<i>77</i>
І. М. Гайван	
<i>Психологічні особливості учасників бойових дій з посттравматичним стресовим розладом (ПТСР)</i>	<i>79</i>
Аліна Гаража	
<i>Організація соціальної роботи з клієнтами, які потребують екстреної соціальної допомоги</i>	<i>81</i>
Альбіна Гаража	
<i>Особливості профілактичної соціальної роботи у запобіганні торгівлі жінками</i>	<i>83</i>

2. Сільченко І. А., Архіпова В. М. Планування як визначна необхідність розвитку інноваційної діяльності підприємств // *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 4 (40). С. 63–67.

Науковий керівник: В. Г. Гноєвий, канд. екон. наук, доц.

Н. В. ГАВРИЛЕНКО

канд. екон. наук, доц.,

доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва,

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

В умовах сьогодення малий бізнес вважається однією з значущих складових стабільного ринку, без якої не може бути реалізований стабільний розвиток нашої країни [1–2]. Однак, війна, яка розпочалася так раптово, стала неабияким викликом для української економіки. В перші місяці чимало господарюючих суб'єктів припинили свою роботу через постійні обстріли. На тимчасову паузу поставили господарську діяльність навіть ті бізнеси, які перебували далеко від лінії бойових дій, оскільки зіткнулися з логістичними проблемами, масовим виїздом працівників за кордон та невизначеністю.

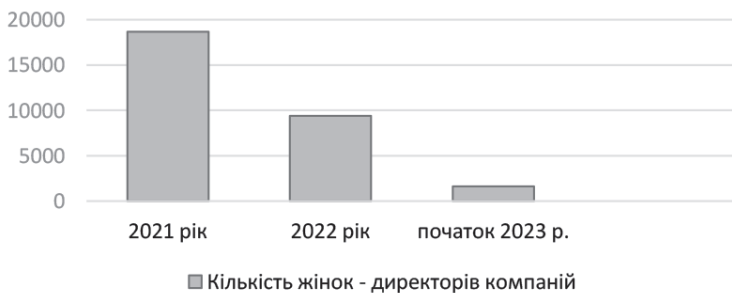
Війна йде вже більше року і, правду кажучи, прогнози щодо її скорого закінчення є досить туманними. Війна — це масштабна криза, в умовах якої ризику та ставки значно вищі, ніж за минулих криз. На зміну ризику втратити прибуток або збанкрутувати прийшов новий страх — страх втрати абсолютно усього, включно з власним життям. Однак, вітчизняний підприємець не зачався в очікуванні настання ідеальних умов, та й взагалі — чи були колись ті ідеальні умови? Спочатку буремні 1990-ті роки, кризи 2000-х, коронавірусна пандемія і нинішня війна. Кожне випробування, з яким зіштовхувався український підприємець, робило його сильнішим, мудрішим і винахідливішим. Він звик виживати, потім цей навик став звичкою, а наразі активувався повною мірою.

Згодом підприємці почали знаходити можливості для відновлення господарської діяльності, а саме, якщо у березні 2022 року працювало лише 40 % компаній, то через два місяці — вже 54 %, а у жовтні — 93 %. Хтось переїхав в безпечніший регіон, комусь довелося виготовляти те, чого ніколи раніше не виготовляв. Вітчизняний бізнес миттєво відреагував на потреби країни, яка в умовах війни чинить опір окупантам. Він запропонував фронту взуття для військових, бронежилети, електробайки, компактні багі, каски, зарядні станції.

Якщо звернутися до аналітики, то з початку 2023 року кожний другий ФОП в Україні відкривають жінки. Статистика свідчить, що вже зареєстровано 36892 ФОП, з них — 51 % або ж 18776 створено жінками. Частка жінок, які відкрили ФОП стрімко зросла з 2017 р. В 2020–2021 рр. підприємці відкрили близько 51 % об'єктів господарської діяльності, проте війна дещо відкинула цей показник назад. Упродовж 2022 р. жінки зареєстрували більш ніж 93 тис. ФОП, що становить 48 % від загальної кількості нових малих бізнесів. Якщо простежити сфери господарської діяльності ФОПів, зареєстрованих жінками в умовах війни, то третина їх займається роздрібною торгівлею — їх майже вдвічі більше аніж чоловіків у цій категорії. Власну справу в сфері інформаційних технологій завели 10658 підприємців, а це займає друге місце за кількістю реєстрацій, хоча становить лише 34 % від загальної кількості ФОПів по цій категорії.

Також слід відмітити, що в 2022 році жінки обійшли чоловіків у сфері надання інших індивідуальних послуг. Цю тезу підтверджує той факт, що 85 % нових справ відкрито жінками; 75 % — у сфері виробництва одягу, 74 % — у сфері соціальної допомоги; 72 % — у сфері охорони здоров'я — також охоплено жінками-підприємцями.

В той же час, щорічно кількість жінок-директорів середнього та великого бізнесу зменшується. Так, у 2021 р. лише 35 % різноманітних бізнесів очолювалися жінками. 2022 рік — рік повномасштабного вторгнення скоротив їх кількість до 29 %, а упродовж цього року було відкрито 9405 компаній під керівництвом жінок. Початок 2023 року намітив тенденцію на зростання кількості компаній, очолених жінками. Так, з початку року було відкрито 3849 бізнесів, з яких жінки очолювали 30 % нових компаній. На рисунку зображено динаміку в зміні кількості компаній, очолюваних жінками упродовж 2021 — початок 2023 рр.

Кількість жінок — директорів компаній

Джерело: складено автором за [3]

Джерела

1. *Гавриленко Н. В.* Проблеми розвитку малих підприємств на прикладі малих міст Миколаївського регіону / Матеріали 4 наук.-практ. конф., присв. 90-річчю НУК імені адмірала Макарова. Первомайськ : ППІНУК, 2010. 3 с. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6390>. (дата звернення: 18.03.2023 р.).

2. Гавериленко Н. В. Соціально-економічний аналіз малого бізнесу в Миколаївському регіоні // *Актуальні проблеми економіки*. Київ : ВНЗ “Національна академія управління”. 2008. № 2. С. 148–156. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6339>.
3. URL: <https://opendatabot.ua> (дата звернення: 18.03.2023 р.).

І. М. ГАЙВАН

ПРАТ “ВНЗ “МАУП”

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ (ПТСР)

Участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України українських військовослужбовців, які морально не готові до бойових дій, стає причиною посттравматичних стресових розладів. Слід розуміти, що війна, як і будь-яка інша діяльність, по-перше, висуває свої вимоги до особистості, й не кожна людина їм відповідає за своїми психологічними, фізичними та духовними якостями. По-друге, воєнна діяльність вимагає кваліфікованої підготовки, оскільки від неї залежить не лише професійне виконання завдань, а і власне життя військовослужбовця та товаришів по службі. Наслідки воєнно-травматичного стресу проявляються симптомами “психологічного захисту” (амнезія явна чи удавана, психічна загальмованість, уникання будь-яких спогадів або асоціацій з травмуючими подіями), “повернення” (нав’язливі спогади, страхи, розлади сну, кошмари, непереборне відчуття тривоги, втрата відчуття радості й спокою) [1].

Історичні дослідження в області посттравматичного стресу розвивалися незалежно від досліджень стресу. Незважаючи на деякі спроби навести теоретичні мости між “стресом” і “посттравматичним стресом”, і до цього часу ці дві області мають мало спільного.

Центральними положеннями концепції стресу, запропонована в 1936 р. Гансом Сельє (Сельє Р., 1992), є гомеостатична модель самозбереження організму і мобілізація ресурсів для реакції на стресор. Усі агенти, що діють на організм, він поділив на специфічні (вірус грипу викликає грип) і неспецифічні стереотипні ефекти стресу, які проявляються у вигляді загального адаптаційного синдрому. Цей синдром у своєму розвитку проходить три стадії:

- 1) реакцію тривоги;
- 2) стадію резистентності;
- 3) стадію виснаження.

Емоційні стреси за своїм походженням, як правило, соціальні, і стійкість до них у різних людей різна [2].

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

Наукове видання

I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

Матеріали конференції

23 березня 2023 р.

Комп'ютерне верстання *Н. В. Коваленко*

Формат 70×100¹/₁₆

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2

*Свідоцтво
про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 7066 від 04.06.2020*